

b. jeńca w L.S.R.D.

5889

REFERAT

HISTORICZNY

18 IX 1991

- Dane osobiste. Łajema Wincenty, strzelec, ~~18 IX 1991~~ 1895, rolnik, żonaty.
- Data i okoliczności zaareztowania: Do niewoli sowieckiej zostałem zabrany na wschodnim frontie wojny w ^{18 IX 1991}skąd pociągami zostaliśmy przetransportowani do Łucka, z Łucka pociągami przetransportowani do Szepietówki. Z Szepietówki do Nowograda, a stąd
- Nazwa obozu - Karakuba - praca w kamieniołomach, Obł. Komi A.S.R. 24 tar punkt. roboty leśne i praca przy budowie kolei żelaznej Kotias - Worskuta.
- Opis obozu, więzienia itp. - w Karakubie zakwaterowanie w domach murowanych na północnej stronie namiotów, przy czym korytarz z poltrogimmi stółkami namiotów, obóz otoczony płotem z drutu kolczastego, strażnicy przez wartowników. W namiotach było bardzo zimno, pomimo tego, że w piecach stałe się paliło. W namiotach mieliśmy do ochłodzenia do -70°C - Łazienka i dezynfekcja były czynne co 3 dni. Bielenie było 2 razy w tygodniu.
- Skład jeńców, więźniów, zastawców. - W obozie byli sami Polacy - jeńcy wojenni, ~~raz~~ kilku oficerów, podoficerów i szeregowi, poziom moralny wysoki, stosunki koleżeńskie b. dobre.
- Życie w obozie, w więzieniu itp. - 12to godzinny dzień pracy na północy od godz. 5^{tej} do 17^{tej}, praca w lesie, karczowanie i ścinanie drzew oraz przygotowywanie trasy pod wiadzenie szyn i pod wiadów. Normy ustalane nie mogły być wyrobione, precyzyjnie można było wyrobić do 50% normy dziennej. Za pracę i zdrowo wypracowania nie było. W stosunku do wyrobionej normy dziennej, przydzielali odpowiednio kociot, bierzga podwaga kategorii, przydatności. Przy kategorii 3 - przy wyrobieniu 50% normy dziennej, przydzielali 2 kocioty + 200 gr. chleba dziennie i 2 rary zupa 1/2 litra, bez mięsa. Przy kategorii zdrowia 1-9 - przy wyrobieniu 50% normy dziennej, otrzymywali karny kocioty + 200 gr. chleba dziennie i 2 rary dziennej polewka. Ubranie przydzielano wg. potrzeb. - Życie koleżeńskie dobre - Rozrywek kulturalnych nie było żadnych.
- Stosunek władz NKWD do Polaków - Władze NKWD odnosiły się zwrócić, przy badaniach nie stosowali żadnych tortur. - propaganda komunistyczna była prowadzona przez specjalnego przedstawiciela NKWD. O Polsce żadnych informacji nie udzielano - wprawdzie nie wyspytkich, że Polska nigdy już nie powstanie.
- Pomoc lekarska, szpital, śmiertelność - Na miejscu byli lekarze sowieccy i polski, i dla chorych także była na miejscu, do szpitala odwołano chorych samochodami, odległość 75 km. Śmiertelność była duża - w przeciągu zimy zmarło 18 ludzi na ogólnie 900, - przeważnie ~~na~~ z powodu rycieńczenia, szkorbutu.
- Czy i jaka była łączność z krajem i rodziną? Listy z kraju otrzymywali tylko Ukraińcy; Białorusini - Polacy prawie nie otrzymywali.
- Kiedy został zwolniony, w jaki sposób dotar do Armii - Zwolniony z obozu w sierpniu 1991 r. i z wiadomości dowodzonej do W.P. w Tatarsku do S.D.P.

Łajema Wincenty